

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Філософський факультет
Географічний факультет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана

з наукової роботи

Географічний

факультет

«01» 09

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ»

для аспірантів

галузь знань 10 Природничі науки, 24 Сфера обслуговування
спеціальність 103 Науки про Землю, 106 Географія, 242 Туризм
освітній рівень третій (освітньо-науковий)

вид дисципліни обов'язкова

Освітня програма Наука про Землю, Географія, Туризм

Викладачі: Сидоренко Лідія Іванівна, д. філос.н, проф., професор кафедри філософії та методології науки філософського факультету;

Запотоцький Сергій Петрович, д.геогр.н, проф., професор кафедри економічної та соціальної географії географічного факультету

Пролонговано: на 2021/2022 н.р.

2021р.

КИЇВ – 2020

Розробники: Сидоренко Лідія Іванівна, д. філос.н, проф., професор кафедри філософії та методології науки філософського факультету;

Ільїна Галина Володимирівна, д.філос.н., доц., доцент кафедри історії філософії філософського факультету.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол № 4 від «28» 08 2020 року

Голова науково-методичної комісії проф. Запотоцький С.П.

«28» 08 2020 року

ВСТУП

1. **Мета дисципліни** полягає у формуванні у здобувачів сучасних філософських і загальнометодологічних знань у галузі науково-дослідної роботи та вміння їх практичного застосовування у процесі виконання власного наукового дослідження при розв'язанні комплексних завдань, а також систематичних знань щодо філософських, соціальних, економічних та етичних аспектів реалізації досягнень науково-технічного прогресу, особливостей взаємозв'язку наукової та інноваційної діяльності та інновацій як соціального явища.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни

1. До початку вивчення цього курсу здобувачі повинні знати: основні категорії теоретичної філософії, основні категорії і теорії предметної галузі знання, специфіку пізнавального відношення і структуру пізнавальної діяльності, а також особливості науково-технічної діяльності у власному предметному полі дослідження.

2. **Вміти** визначати основоположні поняття галузі знання, критично осмислювати проблеми галузі знання та проблеми на межі предметних галузей, виокремлювати і характеризувати теоретичний/емпіричний та фундаментальний/прикладний виміри галузі знання.

3. **Володіти елементарними навичками** наукового дослідження та управління інформацією, роботи з джерелами та рішенням проблем в умовах наукового дискурсу та з врахуваннями етики наукового дискурсу та дотримання правил академічної доброчесності.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Філософія науки та інновацій» є обов'язковою складовою освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії усіх напрямів і викладається на першому році навчання. Вона складається з двох модулів. Філософсько-науковий модуль спрямований на формування загальнометодологічної культури здобувача і забезпечує розвиток критичного рефлексивного мислення. Аналізуються філософські засади сучасного наукового знання, наукової раціональності, наукової картини світу; класичні та неklasичні форми епістемологічних моделей сучасного наукового дискурсу. Особлива увага приділяється розкриттю міждисциплінарних взаємодій, характерних для сучасної науки і філософії. Соціально-економічний модуль дисципліни присвячений способам впровадження у використання результатів наукової діяльності, зокрема вивченню інновацій у їх зв'язку з наукою і особливостям та ролі ключових складових «трикутника знань» (наука-інновація-освіта) в сучасному суспільстві. У модулі розглядається генеза поняття «інновацій» в європейській інтелектуальній культурі, основні моделі інновацій, особливості функціонування інновацій в умовах процесу раціоналізації «онауковленого суспільства», специфіка інновацій у контексті інноваційної економіки, а також етика інноваційної діяльності.

4. **Завдання (навчальні цілі)** – сформулювати здатності та вміння: практично застосовувати сучасні філософські знання у процесі виконання власного наукового дослідження з метою розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності; вміння з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження; усвідомлювати актуальність і мету власного наукового дослідження, усвідомлювати значення власного наукового дослідження для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя, національної чи світової духовної культури; брати участь у міждисциплінарних проектах комплексного наукового дослідження складних систем, використовувати результати наукових досліджень інших галузей науки для досягнення цілей власного наукового дослідження; знати категоріальні засади вивчення процесів самоорганізації в природі та соціокультурному світі; вміти продукувати нові наукові ідеї з урахуванням етичних цінностей сучасної світової культури (екологічних, етико-моральних, міжнародно-правових, релігійних тощо.); розвивати фундаментальні гуманістичні цінності у власному науковому дослідженні; усвідомлювати місце результатів власного

наукового дослідження у суспільному житті на основі знання соціальної історії науки; застосовувати критерії наукової раціональності; вироблення стійкої моделі наукового знання, обґрунтування і істини; розрізнявати та використовувати у науковій практиці методологічних відмінностей природничого і гуманітарного наукових дискурсів на основі знання їх парадигмальних зразків; знати актуальні проблеми науки в епістемологічному ракурсі; знати моделі наукового дослідження; мати системні знання щодо генези та особливостей наукового вивчення феномену інновацій, визначати їх роль і місце в науковій діяльності; визначити основні моделі інновацій; мати уявлення про взаємозв'язок науки та інновацій в умовах інноваційної, інформаційної, креативної економіки; визначити ключові напрями етики інноваційної діяльності; розуміти практичні засади впровадження результатів наукової діяльності в філософському, соціальному та економічному контекстах.

5. Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	Ідеали науки Нового часу, їх співвідношення з цінностями техногенної цивілізації. Принципи етики науки. Філософські засади концепції науки Нового часу як дослідження. Історичні типи наукової раціональності науки Нового часу і глобальні наукові революції як способи їх зміни.	<i>Лекція, практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>Виступ на практичному занятті, підготовка реферату, есе, іспит</i>	7
1.2	Сучасна глобальна наукова революція як становлення нелінійної науки та постнекласичного типу наукової раціональності, Сучасні концепції самоорганізації цілісних складних систем. Трансдисциплінарність постнекласичних методологій, зокрема синергетичної.	<i>Практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>Виступ на практичному занятті підготовка реферату, есе, іспит</i>	4
1.3	Епістемологічні моделі сучасного наукового дискурсу. Філософські концепції істини, які лежать у їх основі.	<i>Лекція, практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>Виступ на практичному занятті підготовка реферату, есе, іспит</i>	3
1.4	Соціологічний поворот у філософії науки. Акторно-мережева концепція Б.Латура.	<i>Лекція, практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>Виступ на практичному занятті підготовка ре</i>	6

			<i>ферату, есе, іспит</i>	
1.5	Особливості впровадження результатів наукової діяльності; основні підходи до визначення інноваційної діяльності; контексти взаємозв'язку наукової та інноваційної діяльності в умовах «онауковлення» суспільства та становлення інноваційних економік в глобалізаційних умовах.	<i>Лекція, практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>Усна доповідь, участь у семінарі, іспит, презентація самостійної роботи на обрану тему</i>	5
1.6	Особливості основних моделей інновацій та їх вплив на економічне зростання; етичні проблеми інновацій в контексті економічної, соціальної та екологічної відповідальності за наслідки діяльності.	<i>Лекції, практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>Усна доповідь, участь у дискусіях, презентація самостійної роботи на обрану тему, іспит</i>	10
	Вміти:			
2.1	Обирати ціннісні орієнтири дослідницької діяльності, розуміти співвідношення між науковими та позанауковими цінностями	<i>Практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>Виступ на практичному занятті підготовка реферату, іспит</i>	4
2.2	Зіставляти методологічні принципи різних типів наукової раціональності та обирати методологію, адекватну дослідницьким завданням, зважати на трансдисциплінарність методологій, готуючись до командної роботи з представниками різних дисциплін.	<i>Практичне заняття, самостійна робота</i>	<i>Виступ на практичному занятті підготовка реферату, іспит</i>	4
2.3	Виходячи зі специфіки людиновимірних об'єктів постнекласичної науки, випрацювати власну систему цінностей при роботі з такими об'єктами, усвідомлювати свою дослідницьку та людську позицію.	<i>Самостійна робота</i>	<i>Виступ на практичному занятті підготовка реферату</i>	4
2.4	Розрізняти дескриптивні та нормативні епістемологічні моделі сучасного наукового дискурсу, інтегрувати за потреби їх настанови на основі відповідних концепцій істини. Виробляти критичне ставлення до наукових текстів за допомогою досвіду дискурс – аналізу.	<i>Лекція, самостійна робота</i>	<i>Виступ на практичному занятті підготовка реферату</i>	4

2.5	Виявляти у власній дослідницькій діяльності роль мережі взаємозв'язків як у науковій спільноті, так і у соціальному контексті презентації наукових результатів.	<i>Самостійна робота</i>	<i>Виступ на практичному занятті підготовка реферату</i>	4
2.6	Визначати релевантні форми репрезентації результатів власного наукового дослідження в контексті потенціалу його практичного втілення, здійснювати категоріальний опис досліджуваних типів інноваційної діяльності, розуміти їх соціально-економічний, історичний та культурний контекст, оцінювати перспективи науково-технічної діяльності в локальному та глобальному вимірах	<i>Практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>Семінари, презентація індивідуальної самостійної роботи, іспит</i>	9
2.7	Визначати роль креативного класу в соціоекономічному житті соціуму, застосовувати креативне мислення в процесі постановки наукових проблем. Розглядати новації в контексті їх потенційних небезпек та загроз, усвідомлювати етичні наслідки впровадження у виробництво та у практичне використання результатів науково-технічної діяльності.	<i>Практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>Семінари, презентація індивідуальної самостійної роботи, іспит</i>	6
Комунікація:				
3.1	Використання академічної української мови у дискусії про засади наукової діяльності, колективному обговоренні проблем наукової діяльності, місця науки в соціумі; вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, науковою спільнотою.	Лекції, практичні заняття	<i>Виступ на практичному занятті, участь в обговоренні, дискусія під час практичних занять, питання до лектора</i>	6
3.2	Презентувати результати самостійної роботи у відповідності до поставлених завдань індивідуально або у групі.	<i>Практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>Виступ на практичному занятті, участь в обговоренні, презентація індивідуальної самостійної роботи</i>	4
3.3	Взаємодіяти з колегами та викладачем у процесі підготовки	<i>Практичні заняття, лекції</i>	<i>Усні доповіді, участь у</i>	3

	завдань, розвивати навички активного слухання, аргументації власної позиції в дискусії на основі засад соціальної відповідальності та у відповідності до цілей комунікації.		<i>роботі на практичних заняттях, дискусії, підготовка індивідуальної самостійної роботи</i>	
	Автономність та відповідальність:			
4.1	Здатність працювати автономно, рухаючись до самовдосконалення	<i>Самостійна робота</i>	<i>підготовка реферату</i>	<i>4</i>
4.2	Здатність до самостійного пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність до використання знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої спеціалізованої літератури в процесі у процесі самостійної роботи.	<i>Самостійна робота,</i>	<i>підготовка реферату</i>	<i>4</i>
4.3	Самостійно виконувати поточні та підсумкові завдання та приймати рішення у відповідності до загальноприйнятих правил академічної доброчесності на засадах етики відповідальності, толерантності та рівності.	<i>Практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>усні доповіді, дискусії, індивідуальна самостійна робота</i>	<i>4</i>

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (не обов'язково для вибіркових дисциплін)

Результати навчання дисципліни																				
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	
Програмні результати навчання																				
ПРН 1. Мати знання з питань організації і форм здійснення наукового і навчального процесів в сучасних умовах, їхнього наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							
ПРН 6. Вміти професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практичне використання іноземної мови (в першу чергу - англійської) у науковій, інноваційній діяльності та педагогічній діяльності.				+	+						+	+		+	+	+	+	+		
ПРН 7. Діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо і на основі етичних міркувань (мотивів).							+						+				+	+	+	

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.6), що складає 40% від загальної оцінки та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.6); (комунікація 3.1-3.3); (автономність та відповідальність 4.1-4.3), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання під час навчального періоду:

1. **Усна відповідь на практичних заняттях:** РН 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.6, 2.7, 3.1, 3.2, 3.3, 4.3 – 12 / 25 балів.
2. **Підготовка реферату:** РН 1.1-1.4, 2.1-2.5, 4.1, 4.2 – 6 / 10 балів.
3. **Есе** – РН 1.1 – 1.4 – 8-10 балів.
4. **Індивідуальна самостійна робота** на обрану тему з соціально-економічного модулю з презентацією РН 1.5, 1.6, 2.5, 2.6, 2.7, 3.2, 3.3, 4.3 10 / 15 балів

Кількість балів під час навчального періоду формують бали, отримані здобувачем у процесі засвоєння матеріалу з усього навчального курсу. Загальна оцінка під час навчального періоду складаються із балів, отриманих за аудиторну роботу – 1) усні відповіді на практичних заняттях (семінарах); 2) реферати; 3) есе; 4) індивідуальну самостійну роботу (з аудиторною презентацією результатів). Всі види робіт за навчальний період мають у підсумку:

- в максимальному вимірі 60 балів
- в мінімальному вимірі 36 балів

У разі відсутності на семінарському занятті здобувач має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту:

Іспит у письмовій формі - РН 1.1-1.6, , 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2 – 24 / 40 балів

Екзаменаційне оцінювання відбувається в письмовій формі. Білет складається з 2 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою 20 балів, що в загальному підсумку дає 40 балів за іспит.

Здобувач не допускається до іспиту, якщо під час навчального періоду набрав менше, ніж 36 балів.

Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит не може бути меншою 24 балів. У випадку, коли здобувач на іспиті набрав менше 24 балів, вони не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час навчального періоду). В екзаменаційній відомості у колонці «бали за іспит/ екзамен» ставиться «0», а в колонку «результуюча оцінка» переноситься лише кількість балів, отриманих під час навчального періоду.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за період навчання (мінімум 36, максимум 60 балів) та екзаменаційної роботи (мінімум 24, максимум 40 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Кількість балів під час навчального періоду	Іспит	Результуюча оцінка
<i>Мінімум</i>	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Робота за період навчання		кількість балів за період навчання	
		Min – 36 балів	Max – 60 балів
Усна відповідь на практичних заняттях змістовного модулю 1 (ЗМ1).	Виступи на практичних заняття оцінюються виходячи з компетентностей, проявлених здобувачем на основі його самостійної роботи: здатності до автономної роботи та вміння шукати інформацію та послуговуватися нею, а також зі здатності презентувати здобуті знання та проявляти комунікативну компетентність (вести дискусію, обстоювати власні міркування, брати участь у командній роботі).	«2» x 2 = 4	«5» x 2 = 10
Реферат до ЗМ1	<i>Реферат</i> оцінюється, виходячи з компетентностей, проявлених здобувачем на основі його самостійної роботи: здатності до автономної роботи та вміння шукати інформацію та послуговуватися нею. Реферат має включати план та список джерел. Теми рефератів дані в інформаційному додатку до програми, а також можуть бути сформульовані здобувачем самостійно, виходячи з програми. Використання матеріалу з різних тем заохочується додатковими балами.	«6» x 1 = 6	«10» x 1 = 10
Есе	<i>Есе</i> готується здобувачем з одного з питань програми, має невеликий обсяг (1-3 сторінки тексту). Крім засвоєної	«2» x 4 = 8	«5» x 2 = 10

	інформації, може викладати власні міркування автора з обраної теми. Може бути написано кілька есе чи рефератів.		
Усна відповідь на практичних заняттях змістовного модулю 2.	На практичних заняттях обов'язковим є обговорення запропонованих до читання джерел та участь у груповій дискусії. У разі відсутності здобувача на занятті, теми 8, 9 і 10 необхідно відпрацювати в письмовому вигляді.	«4» x 2 = 8	«5» x 3 = 15
Індивідуальна самостійна робота до ЗМ 2.	<i>Індивідуальна самостійна робота</i> з соціально-економічного модулю курсу обирається із запропонованого списку тем й подається на затвердження викладачу на другому аудиторному занятті. Здобувач може пропонувати власну тему роботи, якщо вона узгоджується з напрямом його наукових інтересів і відповідає тематиці курсу. Презентація індивідуальної самостійної роботи відбувається на останньому семінарському занятті у вигляді доповіді з мультимедійним супроводом та її обговоренням у групі.	«10» x 1 = 10	«15» x 1 = 15
Загальна оцінка за період навчання		36	60
Оцінка за іспит		24	40
Результуюча оцінка		60	100

Критерії оцінювання:

1. Усна відповідь до ЗМ 1:

5 балів – здобувач вільно володіє вивченим матеріалом, здатний до автономної роботи та вмie шукати інформацію і послуговуватися нею, презентує здобуті знання та проявляє комунікативну компетентність (веде дискусію, обстоює власні міркування, бере участь у командній роботі).

4 бали - здобувач у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, недостатньо проявляє комунікативну компетентність, має незначні недоліки у викладі матеріалу.

3 бали – в цілому володіє матеріалом, але не демонструє глибини знань та критичного ставлення до проблем, не презентує його відповідною мірою. Має у відповіді суттєві неточності

2 бали – студент приймає участь у доповненнях та дискусіях, але не відповідає самостійно і

повною мірою на поставлені запитання.

2. Усна відповідь до ЗМ 2:

5 балів – здобувач прочитав запропоновані джерела, підготував по них доповідь, приймає участь у дискусії щодо ключових тем, достатньо вагомо аргументує позицію в межах запропонованої теми, приймає активну участь в обговоренні, демонструє вміння активно слухати та задавати запитання своїм колегам, працює над завданнями в малих групах.

4 бали – здобувач опрацював джерела не повною мірою або недостатньо глибоко, проте приймає участь у дискусії, активно слухаючи та задаючи запитання в межах запропонованої теми, приймає активну участь в обговоренні та працює над завданнями в малих групах.

3. Реферат:

10 балів – здобувач здатен до автономної роботи та до вміння шукати інформацію та послуговуватися нею. Реферат виконаний на високому рівні, повністю розкриває тему, містить критичну та аналітичну складову, містить план та список джерел та якісно оформлений.

7-9 балів – здобувач здатен до автономної роботи та до вміння шукати інформацію та послуговуватися нею. Реферат виконаний на високому рівні, містить критичну та аналітичну складову, містить план та список джерел. Наявні незначні помилки у фактичному та аналітичному матеріалі, можливі неточності в аргументації деяких позицій.

6 балів - здобувач здатен до автономної роботи та до вміння шукати інформацію та послуговуватися нею. Проте наявні суттєві неточності в розкритті теми, критична та аналітична складові не повною мірою відображають сутність проблем, які піднімаються у роботі, наявні суттєві помилки у роботі.

4. Есе

4-5 балів – здобувач обрав для основи есе важливу проблемну тему, демонструє здатність до високого рівня самостійності в її опрацюванні, пропонує логічно послідовні та виважені аргументи в процесі обґрунтування власної позиції.

2-3 бали – здобувач описує тему та висловлює аргументи для обґрунтування власної позиції, проте аргументація вторинна або не самостійна, відсутня послідовність або особиста позиція здобувача не обґрунтована.

5. Індивідуальна самостійна робота:

15 балів – здобувач обирає проблемну актуальну тему, демонструє при її розкритті отримані знання щодо соціальних, економічних та філософських засад впровадження результатів наукової діяльності, розуміє особливості функціонування інновацій та їх роль у суспільстві й враховує при аналізі актуальні проблеми науки, а також демонструє власну обґрунтовану позицію щодо піднятих у роботі проблем. Здобувач захищає роботу в аудиторії, робить доповідь і за необхідності створює відповідний роботі мультимедійний супровід роботи у процесі її презентації, відповідає на запитання інших здобувачів та викладача.

11-14 балів - здобувач обирає проблемну актуальну тему, демонструє при її розкритті отримані знання щодо соціальних, економічних та філософських засад впровадження результатів наукової діяльності, розуміє особливості функціонування інновацій та їх роль у суспільстві й захищає роботу в аудиторії, за необхідності створює відповідний роботі мультимедійний супровід роботи у процесі її презентації. Наявні недоліки в процесі опрацювання теми, можлива недостатня аргументація окремих позицій, несуттєві неточності в процесі викладу матеріалу.

10 балів – здобувач обирає проблемну актуальну тему, демонструє при її розкритті отримані знання щодо соціальних, економічних та філософських засад впровадження результатів наукової діяльності. Здобувач виконує роботу письмово, але не робить по ній доповіді чи

презентації.

6. Кожне питання в екзаменаційній роботі (в білеті 2 питання):

20-16 балів - здобувач у повному обсязі володіє матеріалом курсу, вільно та аргументовано його викладає; глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову та додаткову літературу, посилається на джерела, точно слідує фактам.

15-10 балів - здобувач у достатньому обсязі володіє матеріалом курсу, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях; в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність у судженнях. Робота містить несуттєві неточності

9-5 балів - загалом володіє матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, здатності до критичного аналізу та оцінювання, не спирається на необхідну літературу, робота містить суттєві неточності

4-0 балів - фрагментарно та поверхово викладає матеріал, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє несамостійність у виконанні завдань.

7.3.Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	практичні заняття	С/Р
<i>Змістовий модуль 1 Філософія науки</i>				
1.	Тема 1. Феномен науки.	2	2	15
2	Тема 2. Система засад науки та історичні типи наукової раціональності.	2		15
3	Тема 3 Сучасна глобальна наукова революція як становлення нелінійної науки та постнекласичного типу наукової раціональності.	4	2	15
4	Тема 4. Епістемологічна модель сучасного наукового дискурсу.	2		14
5	Тема 5. Соціологічний поворот в сучасній філософії науки.	2		13
<i>Змістовний модуль 2. Інновації в міждисциплінарному полі досліджень</i>				
6	Тема 6. Соціальні, економічні та філософські засади впровадження результатів наукової діяльності. «Інновація»: генеза поняття від виникнення до сучасності.	2		8
7	Тема 7. Моделі інновацій та їх соціальні наслідки	2	2	12
8	Тема 8. Інновацій в «онауковленому» суспільстві	2	2	15
9	Тема 9. Інновації в «креативній» економіці	2	2	18
10	Тема 10. Етичні проблеми інноваційної діяльності	2	2	5
	Презентація індивідуальної самостійної роботи	2		40
	РАЗОМ:	24	12	170

Загальний обсяг годин – 210, у тому числі:

Лекції – **24** год.

Семінари – **12** год.

Консультації – **4** год.

Самостійна робота – **170** год.

Форма підсумкового контролю – **іспит**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

А. Рекомендована література до модулю 1:

Основна:

1. Філософія науки. Підручник для аспірантів. Київ: «Київський університет», 2018. <http://www.philsci.univ.kiev.ua>
2. Добронравова І.С., Сидоренко Л.І. Філософія та методологія науки. К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. <http://www.philsci.univ.kiev.ua>
3. Вернадский В.И. Научная мысль как планетное явление . - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://vernadsky.lib.ru/e-texts/archive/thought.html>
4. Добронравова И.С. Нелинейное и сложное мышление. – В кн .«Философия мышления» – Одесса: «Печатный дом», 2013 – 442с. С. 91 – 104.
5. Йонас Г. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації // Г. Йонас; [Пер. з нім. А. Єрмоленко, В. Єрмоленко]. – К.: Лібра, 2001. – 400 с.
6. Латур Бруно. Дайте мне лабораторию, и я переверну мир. <https://docplayer.ru/267241-Dayte-mne-laboratoriyu-i-ya-perevernu-mir.html>
7. Сидоренко Л.І. Сучасна наука в контекстах свободи та відповідальності. Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua>
8. Фукуяма Ф. Наше постчеловеческое будущее. Последствия биотехнологической революции. <https://www.e-reading.club/book.php?book=143497>
9. Хабермас Ю. Будущее человеческой природы. На пути к либеральной евгенике? / Пер. с нем. <https://predanie.clients-cdnnow.ru/uploads/ftp/habermas-yurgen/buduschee-chelovecheskoj-prirody/habermas-budushchee-chelovecheskoj-prirody.pdf>
10. Хайдеггер М. Время картины мира / М. Хайдеггер // Хайдеггер М. Время и бытие. Статьи и выступления: [Пер. с нем.]. Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html>

Додаткова:

1. Добронравова І.С. Практична філософія науки. – Суми : Університетська книга, 2017. <http://www.philsci.univ.kiev.ua>
2. Кримський С.Б. Запити філософських смислів. // Кримський С.Б. Під сигнатурою Софії. Київ: Видавничий дім «Киево-Могилянська академія», 2008, 718с. С.444-717.
3. Кімарсан Ігор. Що таке трансгуманізм? <https://lviv.com/panoptikum/shho-take-transgumanizm/>
4. Кисельов М.М. Біологічна етика в системі практичної філософії Режим доступу; <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html>
5. Пригожин И., Стенгерс И. Порядок из хаоса. - М., 1986.
6. Сидоренко Л.І. Проблеми етики науки в постнекласичному дискурсі //Філософські проблеми гуманітарних наук. Альманах. – 2010. - № 19. – С.121-125.
7. Curry, Patric. On Ecological Ethics: A Critical Introduction [Електронний ресурс] / Patric Curry //The Campaing for Political Ecology. – 2008. –Р.1-23. Режим доступу: http://eco.gn.apc.org/pubs/ethics_curry.html
8. Sahtouris, Ellisabet. Earthdance: Living Systems in Evolution [Електронний ресурс]. – Р.1- Режим доступу: <http://www.ratical.org/LifeWeb/Erthdnce/chapter18.html>

Б. Рекомендована література до модулю 2:

Основна:

1. Йонас Г. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації. – К., 2001.
2. Розенберг Н., Бирцел Л. Как Запад стал богатым. Экономическое преобразование индустриального мира. М., 2015.
3. Флорида Р. Homo creativus. Як новий клас завойовує світ. К., 2018.
4. Хабермас Ю. Техника и наука как „идеология”. М., 2007.

Додаткова:

1. Апель К.-О. Дискурс і відповідальність: проблема переходу до постконвенціональної моралі. – К., 2009.
2. Базилевич В. Д., Ільїн В.В. Метафізика економіки. – К., 2007.
3. Бауман З. Индивидуализированное общество. – М., 2005.
4. Гидденс Э. Последствия современности. – М., 2011.
5. Друкер П. Эпоха разрыва : ориентиры для нашего меняющегося общества. – М., 2007.
6. Жилінська О.І. Науково-технічна діяльність у контексті самоорганізації. – К., 2010.
7. Ільїна Г.В. Виклики освітніх інновацій: дитинство в умовах цифрової соціалізації // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Зб. наук. праць. 2018. Вип.2 (21). С. 121-127.
8. Ільїна Г.В. Сучасні виміри проблеми відповідальності в екологічній етиці у контексті управління сталим розвитком // Економіка розвитку. – 2012. – № 4. – С. 52–55.
9. Карьер Ж.-К. Не надейтесь избавиться от книг / Ж.-К. Карьер, У. Эко. – СПб., 2010.
10. Кастельс М. Интернет-галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства. – К., 2007.
11. Критичне мислення: освіта, творчість, цінності. Монографія // Кремень В. Г., Ільїн В. В., Гальченко М. С., Сакун А. В., Войнаровська Л. І., Ліпін, М.В., Ільїна, Г. В., Федорчук О. А. За ред. В.Г.Кременя. Інститут обдарованої дитини НАПН України, м. Київ, Україна. С. 201-256. URL.: <http://lib.iitta.gov.ua/711805/>.
12. Рау Й. Принципи політики, відповідальної за майбутнє індустріальної цивілізації// Етика майбутнього / За ред. Г. Майера, С. Міллер. – К., 2003. – С. 150-167.
13. Роджерс Е. Дифузія інновацій. – К., 2009.
14. Санто Б. Інноваційний саморозвиток. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iee.org.ua/ua/pub/p24>.
15. Україна 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге. Львів, 2017.
16. Ульрих П. Критика экономизма. – М., 2004.
17. Godin B. Innovation: A Conceptual History of an Anonymous Concept \\Project on the Intellectual History of Innovation Working Paper No. 21 2015. – URL: <http://www.csiic.ca/PDF/WorkingPaper21.pdf>
18. Godin B. The Vocabulary of Innovation: A Lexicon. – URL.: <http://www.csiic.ca/project on the Intellectual History of Innovation, Paper no. 20, Montreal: INRS. 64p. Paper presented at the 2nd CASTI Workshop, Agder, Norway, October 20, 2014>.
19. Іліна Н. The Parameters of the Influence of Visual Cognition on the Learning and Thinking Processes // Economics and Education. International Scientific Journal. – Riga, 2017. – Vol. 2, Issue 2. –P. 53-58.
20. Science, Technology and Innovation: Intellectual and conceptual histories : [site]. – URL: <http://www.csiic.ca/en/the-idea-of-innovation/>